

සේවියා දහමින් හුරු පුරුදු වෙමු සුසිරිත් - 2

බමහකත වගය

(ගමෙහි හැසිරීම හා පිණිසපාතය පිළිගැනීම)

“බමහකත” යනු ඉණෙහි දැන් තබාගෙන ටැඹක් සේ කෙලින් හිඳීම හෝ සිටීමයි. ඕගුණ්ඨිතෝ හිසෙහි සිට පෙරවාගෙන හිඳීම හෝ සිටීමයි. මෙය ගිලන් අවස්ථාවක නම් වරදක් නොවේ. “උකකුටිකාය” යනු උක්කුටිකයෙන් හෙවත් ඇණ කියාගෙන හිඳීමයි. මෙය ද ඇවත් දෙසීම් ආදී සංඝ කථිම අවස්ථා ආදියේ දී හා වන්දනාමානාදියේ දී වරදක් නොවේ. මෙහි වරදක් සේ දක්වා ඇත්තේ නිකරුණේ තැන් තැන්වල එසේ හිඳීමයි.

“පලලනටීකාය” යනු බුරු ඇඳ වැනි ආසනයකට කියන නමකි. ඒ ආකාරයෙන් දණිස් උඩට එසවෙන පරිදි හා දෙපා එකට ගැටෙන පරිදි හිඳින අශෝභන ඉරියව්ව මෙහි පල්ලන්ටීකා නමින් ගැනේ. සාමාන්‍යයෙන් හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් බද්ධ පර්යංකයෙන් හිඳින විට දෙපා එකට බැඳ හෝ එකක් මත එකක් තිබෙන සේ තබා දණහිස් බිම ගැටෙන තරමට පහත් වී සිටීමට පුරුදු වී සිටිය යුතු යි. එය නුපුරුදු ගිහි-පැවිදි බොහෝ දෙනා ඉදගන්නේ යට කී පරිදි පල්ලන්ටීකාවෙන්. පල්ලන්ටීකා වර්ග දෙකකි.

- 01. හතථපලලනටීකා හෙවත් දැනින් දණහිස් බැඳගෙන හිඳ ගැනීමයි.
- 02. දුස්සපලලනටීකා හෙවත් සිවුරෙන් හෝ ඇඳිවතින් දණහිස් පටලවා මුහුණතෙක් ඔසවාගෙන හිඳ ගැනීමයි.

මෙය විශේෂයෙන් හික්ෂුන් වහන්සේලාට ඉතා අශෝභන නොහික්මුණු ආසනයකි.

පිණිසපාතය පිළිගැනීම පිළිබඳ ශික්ෂා පද

පිණිසපාතය පිළිගැනීම පිළිබඳ ශික්ෂා පද හතරක් ද මෙම වර්ගයට ඇතුළත් වේ. ‘සකකච්චං’ යනු සිහි නුවණින් පිළිවෙළකට ප්‍රමාණයකට පිළිගන්නේ යන අදහසයි. සාමාන්‍යයෙන් සැදැහැනියෝ පෙරැත්ත කරමින් දන් බෙදති. එහෙත් ඒ බෙදන තරමට ඉවත දැමීමට තරම් නොපිළිගත යුතු ය. තමා වළඳන පමණ දැන පිළිගත යුතුයි. එසේ ම සකස්ව සංවරව හිඳගත යුතු බව ද මෙහි කිය වේ.

‘පනතසඤ්ඤී’ යනු පාත්‍රය වෙත ම අවධානය යොමු කරගෙන දන් පිළිගත යුතු බවයි. දන් පිළිගන්නා විට බෙදන්නා දෙස හෝ වටපිට නොබලා පාත්‍රය වෙත ඇස මෙන් ම හිත ද යොමු කරගෙන පිළිගත යුතු ය. ඒ අවස්ථාවේ කිසිවෙකු සමග කතාබහ නොකළ යුතු ය. ‘සමසුපකං’ යනාදියෙන් කියවෙන්නේ බතට සැහෙන පමණට ව්‍යඤ්ජන පිළිගත

යුතු බවයි. මෙයින් නිකරුණේ අහර පිළිගෙන ඉවත දැමීමත් යම් යම් ආහාර කැදරකමට පිළිගැනීමටත් පනවන ලද සික පදයකි. එසේ කිරීම සැදැහැනියන්ගේ කළකිරීමට ද හේතු වන්නේ ය. 'සමතිනිකං' මෙය තමාගේ වැළඳීම සඳහා පිළිගන්නා ආහාර නොව පොදුවේ පිණිඬපාත වාරිකාවේ දී පිළිපැදිය යුතු ශික්ෂා පදයකි. පිණිඬපාතය යෑමේ දී සමහර විට පාත්‍රය පිරෙන්නට ආහාර ලැබේ. එහෙත් කිසි විටෙකත් පාත්‍රයේ ගැට්ටෙන් පිටතට කොතක් මෙන් මතු වන තරමට ආහාර නොපිළිගත යුතු ය. නිතරම පාත්‍ර ගැට්ටියෙන් පහළට සිටින තරමින් සැහීමකට පත් විය යුතු ය.

බමහකත වගය - පෙළ සහ තේරුම

01. න බමහකතො අනතරසරෙ ගම්සසාමිති සිකධා කරණියා.
ඉනෙහි අත් ගසාගෙන ඇතුළු ගමෙහි නො යන්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.
02. න බමහකතො අනතරසරෙ නිසිදිසසාමිති සිකධා කරණියා.
ඉනෙහි අත් ගසාගෙන ඇතුළු ගමෙහි නො හිදින්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.
03. න ඔගුණධිතො අනතරසරෙ ගම්සසාමිති සිකධා කරණියා.
හිසේ සිට පොරවාගෙන ඇතුළු ගමෙහි නො යන්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.
04. න ඔගුණධිතො අනතරසරෙ නිසිදිසසාමිති සිකධා කරණියා.
හිසේ සිට පොරවාගෙන ඇතුළු ගමෙහි නො හිදින්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.
05. න උකකුටිකාය අනතරසරෙ ගම්සසාමිති සිකධා කරණියා.
පා ඇඟලිවලින් ඇතුළු ගමෙහි නො යමි'යි හික්මිය යුතු ය.
06. න පලලඤ්චිකාය අනතරසරෙ නිසිදිසසාමිති සිකධා කරණියා.
පා ඇඟලිවලින් ඇතුළු ගමෙහි නො හිදින්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.
07. සකකචචං පිණිඬපාතං පටිගගහෙසසාමිති සිකධා කරණියා.
හොඳ සිහි කල්පනාවෙන් අහර පිළිගනිමි'යි හික්මිය යුතු ය.
08. පනතසකුඤ්චි පිණිඬපාතං පටිගගහෙසසාමිති සිකධා කරණියා.
පාත්‍රය වෙත යොමු කළ සිතින් අහර පිළිගන්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.
09. සමසුපකං පිණිඬපාතං පටිගගහෙසසාමිති සිකධා කරණියා.
බතට සෑහෙන තරමට පමණක් වාඤ්ඡන සහිතව අහර පිළිගන්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.
10. සමතිනිකං පිණිඬපාතං පටිගගහෙසසාමිති සිකධා කරණියා.
පාත්‍රා ගැට්ටියෙන් පහතට සිටින පමණට අහර පිළිගන්නෙමි'යි හික්මිය යුතු ය.

අභ්‍යාස

01. “පිරිසිදුකමෙහි ඇති වැදගත්කම” යන මාතෘකාව යටතේ බිත්ති පුවත්පතට ලිපියක් ලියන්න.
02. ගමෙහි හැසිරීමේ දී බැහැර කළයුතු අශෝභන වර්ග පහක් නම් කරන්න.
03. සේබියා අර්ථ සහිතව වනපොත් කරන්න.

පුහුණුවට

මුසාවන්	නොපවසන
කිසිවකුට	නොබණින
අර්ථය ධර්මය	දැන
මිහිරිව දම්	දෙසන

(හිකු වගය - 03 ගාථා)

“පුද්ගලයෙකු ශ්‍රේෂ්ඨත්වය තැකෙන්නේ ඔහුගේ ක්‍රියා අනුව ය.
වැඩ නොකර නිකම් සිටීමෙන් මනුෂ්‍යයෙක් ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට නො නගී.
වැඩ ද ලෝකයාට හිත සාදක නොවුවොත් මනුෂ්‍යයෙකුගේ තත්ත්වය
උසස් කිරීමෙහි හේතු නොවේ”

- වැලිවිටියේ ශ්‍රී සෝරත නාහිමි -